

2.6. Příjemci důchodů a vyplácené důchody

V roce 2008 bylo v Libereckém kraji celkem 114 324 osob, které měly podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, nárok na výplatu některého z důchodů uvedeného v tomto zákoně. Mezi příjemce starobního plného důchodu pak patřilo 60 948 těchto osob, tedy 53,3 %. Z hlediska pohlaví tvořily větší část příjemců důchodů ženy – v roce 2008 to bylo 61,7 % v případě všech příjemců a 57,0 % v případě plných starobních důchodců. Nižší zastoupení mužů není vzhledem k výše uvedeným demografickým a biologickým skutečnostem překvapivé. Od roku 2000 vzrostl v souladu se zvyšováním počtu osob ve starších věkových skupinách počet příjemců důchodů o 11,7 %, z toho přírůstek příjemců plných starobních důchodů činil 17,1 %.

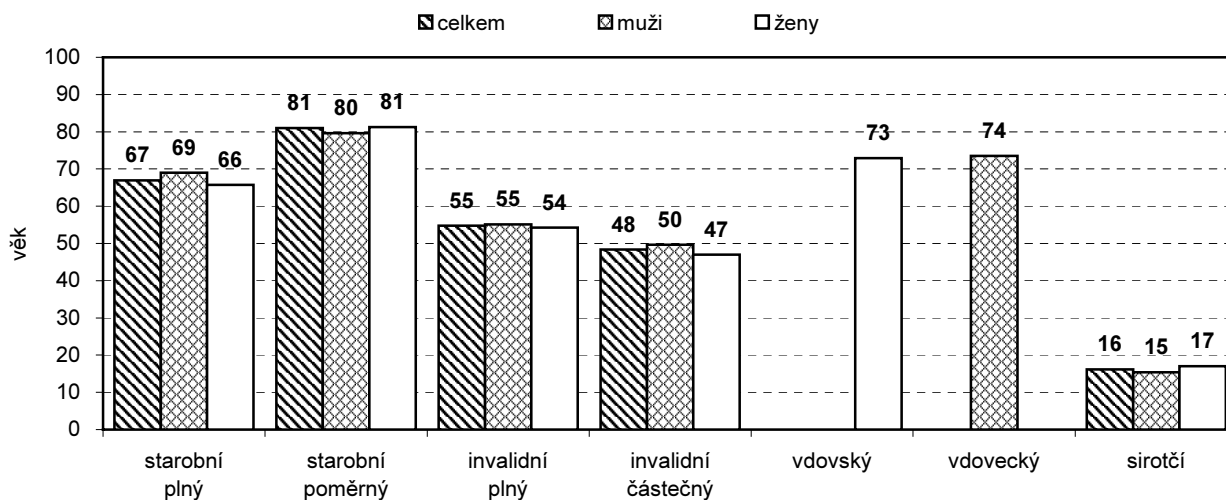
Tab. 2.23 Příjemci důchodů a průměrné měsíční výše důchodů podle pohlaví v Libereckém kraji v letech 2000 – 2008

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	Celkem								
Příjemci důchodů celkem	102 354	103 179	103 346	104 504	106 522	107 962	110 148	112 371	114 324
z toho příjemci starobních plných	52 060	52 494	52 041	52 573	54 080	55 294	57 129	58 935	60 948
Průměrný důchod celkem (Kč)	6 095	6 607	6 623	6 849	7 032	7 485	7 924	8 470	9 333
průměrný starobní plný (Kč)	6 215	6 731	6 757	6 998	7 202	7 676	8 114	8 670	9 563
	Muži								
Příjemci důchodů celkem	.	.	38 281	38 800	39 810	40 512	41 508	42 521	43 731
z toho příjemci starobních plných	.	.	22 306	22 356	22 939	23 452	24 266	24 974	26 210
Průměrný důchod celkem (Kč)	.	.	6 980	7 224	7 433	7 931	8 395	8 971	9 871
průměrný starobní plný (Kč)	.	.	7 442	7 726	7 968	8 499	8 984	9 602	10 534
	Ženy								
Příjemci důchodů celkem	.	.	65 065	65 704	66 712	67 450	68 640	69 850	70 593
z toho příjemci starobních plných	.	.	29 735	30 217	31 141	31 842	32 863	33 961	34 738
Průměrný důchod celkem (Kč)	.	.	6 413	6 628	6 793	7 218	7 640	8 165	8 999
průměrný starobní plný (Kč)	.	.	6 243	6 460	6 637	7 069	7 472	7 985	8 832

V průměru bylo osobám s nárokem na výplatu některého z důchodů v Libereckém kraji v roce 2008 měsíčně vypláceno 9 333 Kč, z toho ženy pobíraly 8 999 Kč a muži 9 871 Kč. Průměrná výše plného starobního důchodu pak dosáhla 9 563 Kč – pro ženy však činila 8 832 Kč a pro muže 10 534 Kč.

Průměrný věk příjemců důchodů z Libereckého kraje v roce 2008 činil 65 let. Největší podíl na tomto výsledku má logicky zejména průměrný věk starobních důchodců – plným starobním důchodcům bylo nejčastěji 67 let, z toho mužům 69 a ženám 66 let. Vdovský i vdovecký důchod pobíraly především osoby ve věku 73, resp. 74 let.

Graf 27 Průměrný věk příjemců důchodů podle druhu důchodu a pohlaví v Libereckém kraji v roce 2008

Největší část důchodců žila v roce 2008 na území okresu Liberec (37,6 % všech příjemců důchodů). Výjimkou byli invalidní důchodci, absolutně nejvíce plných invalidních důchodců evidovali v okrese Jablonec nad Nisou (5 161 osob, tj. 34,5 % všech plných invalidních důchodců v kraji) a absolutně nejvíce důchodců v částečném invalidním důchodu v okrese Česká Lípa (3 210 osob, tj. 34,6 %).

Tab. 2.24 Příjemci důchodů podle okresů Libereckého kraje v roce 2008

osoby

	Příjemci celkem	v tom příjemci důchodů						
		starobních plných	starobních poměrných	invalidních plných	invalidních částečných	vdovských ¹⁾	vdoveckých ¹⁾	sirotčích
Liberecký kraj	114 324	60 948	48	14 975	9 275	23 111	3 877	2 090
v tom okresy:								
Česká Lípa	25 663	12 522	12	3 589	3 210	5 006	791	533
Jablonec nad Nisou	25 498	12 097	6	5 161	2 280	4 662	874	418
Liberec	43 036	24 853	18	4 286	2 651	9 006	1 431	791
Semily	20 127	11 476	12	1 939	1 134	4 437	781	348

¹⁾ včetně kombinovaných

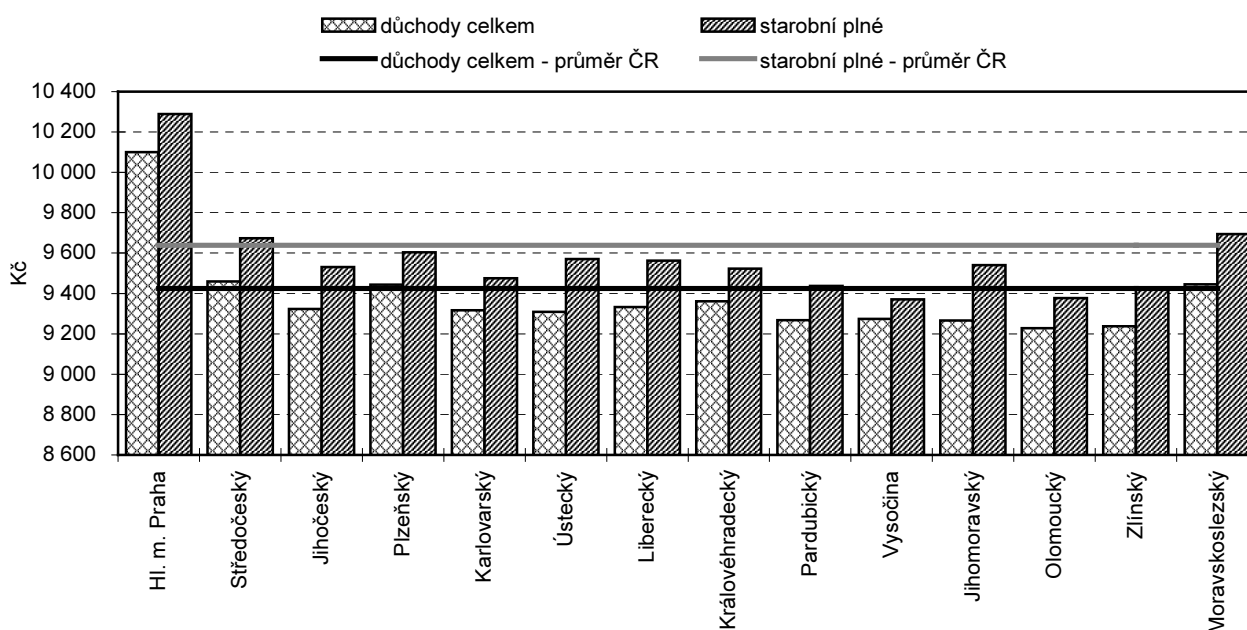
Z územního pohledu a úhrnné výše důchodu dosahovali nejvyšších příjmů důchodci v okrese Liberec, kteří v průměru pobírali 9 395 Kč měsíčně. Nejvyšší plné starobní důchody však byly vypláceny seniorům v okrese Jablonec nad Nisou (9 673 Kč), stejně tomu bylo také v případě důchodů vdovských (10 404 Kč) a vdoveckých (11 327 Kč).

Tab. 2.25 Průměrné výše důchodů podle okresů Libereckého kraje v roce 2008

v Kč

	Důchody celkem	v tom důchody						
		starobní plné	starobní poměrné	invalidní plné	invalidní částečné	vdovské ¹⁾	vdovecké ¹⁾	sirotčí
Liberecký kraj	9 333	9 563	5 746	9 319	5 814	10 251	11 112	4 952
v tom okresy:								
Česká Lípa	9 161	9 587	5 938	9 429	5 896	10 141	11 185	4 890
Jablonec nad Nisou	9 374	9 673	6 544	9 364	5 774	10 404	11 327	4 967
Liberec	9 395	9 550	5 524	9 237	5 742	10 253	11 062	4 950
Semily	9 365	9 451	5 487	9 176	5 832	10 212	10 889	5 032

¹⁾ včetně kombinovaných

Graf 28 Průměrná výše důchodů celkem a plných starobních důchodů podle krajů v roce 2008

Průměrná výše důchodu v České republice dosáhla v roce 2008 9 424 Kč, průměrný plný starobní důchod pak činil 9 638 Kč. Vyšší průměrné výdělky, dostatek pracovních příležitostí a nízká míra nezaměstnanosti znamenali pro důchodce v Hlavním městě Praha ve srovnání s ostatními kraji České republiky také nejvyšší důchody (tj. průměrný důchod celkem 10 100 Kč, průměrný plný starobní důchod 10 289 Kč). Absolutně nejnižší průměrný celkový důchod pobírali důchodci z Olomouckého kraje (9 228 Kč), nejnižší plný starobní

důchod byl pak vyplácen důchodcům v kraji Vysočina (9 370 Kč). Liberecký kraj se jak částkou představující průměrný důchod, tak částkou průměrného plného starobního důchodu, v roce 2008 umístil shodně na 6. pozici. V porovnání s celorepublikovým průměrem byl průměrný důchod v Libereckém kraji nižší o 91 Kč a průměrný plný starobní důchod o 75 Kč. V Libereckém kraji byl v roce 2008 oproti průměru České republiky ve vyšší části vyplácen pouze poměrný starobní důchod, když celorepublikový průměr překračoval o 73 Kč. Průměrný vdovský důchod vyplácený v Libereckém kraji se pak republikovému průměru rovnal.

Shrnutí:

- V roce 2008 byl některý z důchodů vyplácen 114 324 osobám, z toho plný starobní důchod pobíralo 60 948 z nich (53,3 % všech příjemců). Větší část příjemců představovaly ženy.
- Průměrný věk příjemců důchodů v roce 2008 činil 65 let, z toho průměrný věk plných starobních důchodců dosáhl 67 let. Vdovský a vdovecký důchod pobíraly osoby v průměrném věku 73, resp. 74 let.
- Osobám s nárokem na výplatu některého z důchodů bylo v roce 2008 v Libereckém kraji průměrně měsíčně vypláceno 9 333 Kč, muži pobírali 9 871 Kč a ženy 8 999 Kč. Průměrná výše plného starobního důchodu pak dosáhla 9 563 Kč, v případě mužů tento průměr činil 10 534 Kč a v případě žen 8 832 Kč.
- Průměrný důchod vyplácený v roce 2008 v Libereckém kraji se pohyboval pod celorepublikovým průměrem (9 424 Kč) o 91 Kč, průměrný plný starobní důchod (9 638 Kč) o 75 Kč.
- Nejvyšší průměrný důchod i průměrný plný starobní důchod v roce 2008 pobírali důchodci v Hlavním městě Praha (10 100 Kč, resp. 10 289 Kč).